

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 287 din 02 octombrie 2025

**Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare**

cancelaria@maia.gov.md
iulia.haidarli@maia.gov.md

copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

*la proiectul de hotărâre a Guvernului privind măsurile de combatere și prevenirea
răspândirii buruienii ambrozia (Ambrosia artemisiifolia)*
(număr unic 744/MAIA/2025)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-9872 din 22.09.2025, privind avizarea proiectul de hotărâre privind măsurile de combatere și prevenirea răspândirii buruienii ambrozia (Ambrosia artemisiifolia) (număr unic 744/MAIA/2025), în continuare – proiectul, și comunică următoarele.

1. Proiectul instituie inadmisibil noi proceduri și sancțiuni contravenționale, i.e. intră în contradicție cu normele Codului contravențional, care este unica lege contravențională a Republicii Moldova ce stabilește elementele constitutive ale contravențiilor, sancțiunile contravenționale și procedura contravențională.

2. Proiectul delegă competențe cu sarcini oneroase autorităților administrației publice locale, fără alocarea de resurse corespunzătoare pentru a le realiza, fapt ce contravine Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă.

Art. 6 din Legea nr. 435/2006 prevede:

„(4) Delegarea de competențe este însoțită obligatoriu de asigurarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării acestora.

(5) Delegarea de competențe poate fi nelimitată în timp sau determinată în timp.

(6) Delegarea de competențe este efectivă doar din momentul în care a avut loc transferul resurselor financiare și materiale necesare și suficiente”.

3. În pct. 3. (Se desemnează autoritățile publice responsabile de combaterea și prevenirea răspândirii buruienii ambrozia: 3.3. Administrația publică locală de nivelul I și Administrația publică locală de nivelul II prin intermediul Direcțiilor raionale responsabile de agricultură, mediu și sănătate):

textul „Administrația publică locală de nivelul I” și textul „Administrația publică locală de nivelul II” necesită a se substitui cu textul „autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi”, respectiv cu textul „autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea” (pentru

a respecta terminologia legală prevăzută de Legea nr. 436/2006). **Obiecția este valabilă pentru tot textul proiectului.**

4. Referitor la pct. 4. *(Autoritățile publice responsabile vor asigura, conform competențelor, realizarea Măsurilor de combatere menționate cu planificarea bugetară anuală și pe termen mediu a mijloacelor financiare necesare pentru realizarea lor):*

reiterăm că sarcinile oneroase delegate autorităților administrației publice locale necesită alocarea prealabilă de resurse financiare pentru realizarea acestora. În acest sens, solicităm revizuirea conceptuală a normelor pertinente ale proiectului.

5. Referitor la pct. 9. *(Verificarea și identificarea terenurilor infestate cu buruiana ambrozia se inițiază primăvara după răsărirea acestei buruieni și se încheie cel târziu până la data de 20 mai a fiecărui an, când se poate constata o diferențiere vegetativă față de celelalte specii de buruieni):*

în dependență de condițiile climaterice anuale (în special prezența sau lipsa precipitațiilor), perioadele de vegetație ale acestei buruieni poate să varieze, inclusiv după data specificată în normă (20 mai). În acest sens, propunem excluderea sintagmei „și se încheie cel târziu până la data de 20 mai a fiecărui an, când se poate constata o diferențiere vegetativă față de celelalte specii de buruieni”. Verificarea și identificarea terenurilor infestate cu buruiana ambrozia este necesară pe întreaga perioadă caldă a anului, din primăvară și până în toamnă.

Pentru aceleași motive considerăm necesară revizuirea tuturor normelor similare din proiect (de ex., pct. 11. „În urma verificărilor potrivit prevederilor pct. 7, autoritățile administrației publice locale întocmesc harta cu suprafețele de teren pe care s-a constatat existența buruienii ambrozia, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1, denumit în continuare harta suprafețelor de evidență a ambroziei cel târziu până la data de 25 mai a fiecărui an”).

6. Referitor la pct. 12. *(Pe baza hărții suprafețelor de evidență a ambroziei prevăzut la pct. 8, autoritățile administrației publice locale transmit o notificare potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 2 către toți proprietarii sau deținătorii de terenuri, administratorii drumurilor publice, căilor ferate, cursurilor de apă, lacurilor, sistemelor de irigații și ai bazinelor piscicole unde au fost identificate focare de infestare cu buruiana ambrozia, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 2, cel târziu până la data de 5 iunie a fiecărui an):*

menționăm că autorul proiectului institue contrar legii o nouă procedură contravențională (notificarea prealabilă a contravenienților de către APL), care nu este prevăzută în Codul contravențional pentru acest gen de contravenții (art. 117 și art. 189 din Codul contravențional).

Agenții constatatori pentru aceste contravenții (din Inspectoratul pentru Protecția Mediului și din Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor), recepționând informația despre prezența pe suprafețele deținătorilor de teren a buruienii ambrozia, sunt obligați să examineze faptele contravenționale la fața locului și să întocmească procesele-verbale contravenționale.

Constatarea prezenței buruienii ambrozia pe terenul deținut deja constituie contravenție săvârșită, din imprudență, de deținătorul terenului (imprudența prin „omiterea îndeplinirii la timp”, prevăzută de art. 189 alin. (2) din Codul contravențional: „Omiterea îndeplinirii la timp sau încălcarea în mod intenționat de către deținătorii de terenuri a măsurilor obligatorii privind combaterea dăunătorilor de carantină, a agenților patogeni ai bolilor de plante și a buruienilor”).

Obligația deținătorilor de a combate și a preveni răspândirea buruienilor pe terenurile deținute este una legală, respectiv, neîndeplinirea sau omiterea îndeplinirii la timp a obligației legale de a combate și preveni răspândirea buruienilor deja constituie contravenție pasibilă de sancțiune contravențională, respectiv, Codul contravențional nu prevede obligativitatea APL de a notifica prealabil făptuitorii pasibili de sancționare contravențională, ci pune în sarcina agenților constatați identificarea și examinarea acestor fapte și făptuitori, precum și aplicarea de sancțiuni contraveniențelor.

Contravențiile prevăzute la art. 117 din Codul contravențional, se constată și se examinează de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului (art. 405 din Codul contravențional).

Contravențiile prevăzute la art. 189 din Codul contravențional se constată și se examinează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (art. 414 din Codul contravențional).

Prin urmare, solicităm excluderea din proiect a procedurii ilegale de „notificare prealabilă” a făptuitorilor (contraveniențelor), și care se pune în sarcină APL, în special, fără acoperire financiară.

Totodată, **considerăm necesară precizarea în proiect a obligației deținătorilor de terenuri de a combate și a preveni răspândirea buruienilor nu doar pe terenurile deținute, dar și în spațiile adiacente dintre terenurile deținute și căile publice de comunicație cu care se învecinează.**

Situația actuală precară a răspândirii buruiei ambrozia se datorează inclusiv unei asemenea abordări de politici publice a autorităților competente, care în loc să curme prompt faptele contravenționale și să prevină altele noi, instituie termene și proceduri birocratice interminabile și chiar imposibile (APL nu deține resurse necesare pentru „informarea individuală” a deținătorilor și controlul „de trei ori la fața locului” (așa prevede proiectul) al răspândirii buruiei pe terenurile acestora).

7. Referitor la pct. 18. (*Proprietarii sau deținătorii de terenuri, administratorii drumurilor publice, căilor ferate, cursurilor de apă, lacurilor, sistemelor de irigații și ai bazinelor piscicole pot solicita efectuarea acestor lucrări de către autoritățile administrației publice locale. Autoritățile administrației publice locale efectuează lucrările, pe cheltuiala solicitantului, în măsura în care dispun de mijloacele necesare efectuării acestora, sau îl vor informa pe acesta că nu pot da curs solicitării și că obligația legală prevăzută la pct. 10, rămâne în vigoare. Modalitatea de plată a contravalorii prestațiilor serviciilor de curățare a terenurilor infestate cu buruiana ambrozia se stabilește de către autoritățile administrației publice locale de nivelul I*):

Menționăm, că înlăturarea consecințelor răspândirii buruiei ambrozia constituie o înlăturare a pagubei pricinuite prin contravenție de către făptuitori. Deci, **formularea sus-menționată nu este una adecvată.**

În acest sens, **considerăm necesară reformularea normei în sensul că:**

„Autoritățile administrației publice locale pot efectua lucrări de curățare a terenurilor infestate cu buruiana ambrozia, în măsura în care dispun de mijloacele necesare efectuării acestora, respectiv, aprobă modalitatea și cuantumul de plată a contravalorii lucrării efectuate care urmează a fi compensată de către deținătorii de terenuri pe care s-a răspândit buruiana ambrozia, suplimentar la amenda contravențională achitată de către aceștea”.

8. Contravin expres prevederilor Codului contravențional și necesită a fi revizuite reieșind din raționamentele expuse supra, următoarele norme din proiect:

pct.19. (După transmiterea notificării de către autoritățile administrației publice locale, verificarea și constatarea nerespectării de către proprietarii sau deținătorii de terenuri, beneficiarii lucrărilor de construcții, administratorii drumurilor publice, căilor ferate, cursurilor de apă, lacurilor, sistemelor de irigații și ai bazinelor piscicole, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) elaborează ordinul de instituire a unei comisii centrale mixte (denumită în continuare – Comisia),

pct. 22. (Comisia verifică proprietarii sau deținătorii de terenuri, beneficiarii lucrărilor de construcții, administratorii drumurilor publice, căilor ferate, cursurilor de apă, lacurilor, sistemelor de irigații și ai bazinelor piscicole, în prezența acestora, după caz, iar inspectorii autorităților publice responsabile menționați la subpct. 3.2 constată nerespectarea prevederilor pct. 10 și **aplică sancțiuni potrivit prevederilor pct. 30**),

pct. 25. (În situația în care la data efectuării controlului potrivit pct. 21, **Comisia constată nerespectarea prevederilor pct. 10 de către proprietarii sau deținătorii de terenuri, administratorii drumurilor publice, căilor ferate, cursurilor de apă, lacurilor, sistemelor de irigații și ai bazinelor piscicole, aceasta întocmește un proces-verbal de verificare, constatare și aplicare a sancțiunii contravenționale, denumit în continuare proces-verbal, aplicând sancțiunea „Notificare prealabilă”**)

pct. 27. (Comisia coordonează prin intermediul inspectorilor subdiviziunilor teritoriale efectuarea al doilea control asupra terenurilor contraveniențelor sancționați cu sancțiunea „Notificare prealabilă” în perioada 16-31 iulie a fiecărui an),

pct. 28. (În situația în care la data efectuării controlului potrivit pct. 24, se constată nerespectarea măsurilor de combatere a ambroziei de către proprietarii sau deținătorii de terenuri, administratorii drumurilor publice, căilor ferate, cursurilor de apă, lacurilor, sistemelor de irigații și ai bazinelor piscicole, **după caz, sancționați cu „Notificare prealabilă”,** aceasta încheie un nou proces-verbal în trei exemplare originale și **aplică sancțiunile prevăzute de pct. 30**),

pct. 31. (În situația în care autoritățile locale, la expirarea termenului de 15 zile de la transmiterea notificării prealabile, constată că proprietarii sau deținătorii de terenuri, administratorii drumurilor publice, căilor ferate, cursurilor de apă, lacurilor, sistemelor de irigații și ai bazinelor piscicole nu au efectuat lucrări de curățare a terenurilor infestate cu buruiana ambrosia, **pot interveni pe terenurile infestate pentru a le curăța.** În toate cazurile în care proprietarul notificat nu permite accesul pe terenul supus lucrărilor de intervenție în vederea executării acestora de către autoritatea administrației publice locale, primarul solicită ofițerul de asigurare a ordinii publice. Costurile generate de efectuarea lucrărilor de prevenire, combatere și distrugere a speciei Ambrosia artemisiifolia vor fi suportate de către proprietarii, deținătorii de terenuri, administratorii drumurilor publice, căilor ferate, cursurilor de apă, lacurilor, sistemelor de irigații și ai bazinelor piscicole),

pct. 33. (Nerespectarea prevederilor pct. 10 de către proprietarii sau deținătorii de terenuri, beneficiarii lucrărilor de construcții, administratorii drumurilor publice, căilor ferate, cursurilor de apă, lacurilor, sistemelor de irigații și ai bazinelor piscicole **constituie contravenție și se sancționează cu Notificare prealabilă. Constituie contravenție nerespectarea prevederilor din Notificarea prealabilă** de către proprietarii sau deținătorii de terenuri, beneficiarii lucrărilor de construcții, administratorii drumurilor publice, căilor ferate, cursurilor de apă, lacurilor, sistemelor de irigații și ai bazinelor piscicole iar proprietarii sunt sancționați cu amendă contravențională conform art. 117 și art. 189 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008),

Anexa nr. 2 (Vă atenționăm că aveți obligația aplicării metodelor pentru prevenirea, combaterea și distrugerea buruienii ambrosia până la data de 30 iunie a.c., ... Dacă în urma

controlului efectuat în perioada 1 iulie-15 iulie se constată faptul că nu ați luat măsurile specifice de combatere, **veți fi sancționați cu „Notificare prealabilă”**. ... În situația în care, **în urma celui de-al doilea control efectuat pe teren, se constată faptul că nici până la data de 15 iulie a.c. nu ați luat măsurile necesare pentru prevenirea, combaterea și distrugerea acestei buruieni, veți fi sancționați cu amendă contravențională conform art. 117 și art. 189 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008).**

Totodată, atragem atenția, că în art. 30 din proiect nu se regăsesc „sancțiuni”, așa cum face trimitere punctele 22 și 28 („**aplică sancțiunile prevăzute de pct. 30**”).

Accentuăm că proiectul urmărește să pună în sarcina APL de a efectua cel puțin trei controale în teren pentru a preîntâmpina făptuitorii, ca acestea (după a treia constatare în teren) să fie sancționați cu amenda contravențională.

Persistă întrebarea: „Autorul a calculat cel puțin câte resurse de personal uman și de timp sunt necesare pentru a efectua aceste trei controale la fața locului (a tuturor suprafețelor infestate cu buruiana ambrozia) și de a perfecta și înainta „notificări”, după care a sesiza agenții constatatori?” Iar, în timp, continuă perioada de răspândire a buruienilor și complexitatea, respectiv, costul măsurilor de înlăturare a acestora, dar și influența negativă asupra stării de sănătate a persoanelor sensibile la polenul buruienii.

Prin urmare, reiterăm, că **procedura necesită a fi simplificată pe cât este posibil, astfel încât APL să participe în măsura resurselor acordate și disponibile în acest sens pentru identificarea cazurilor și sesizarea agenților constatatori, care să examineze sesizările, să constate contravențiile și să aplice sancțiunile contravenționale. De asemenea, agenții constatatori, din oficiu au obligația conform Codului contravențional să identifice aceste cazuri și să atragă la răspundere persoanele vinovate (fără a aștepta sesizări din partea APL).**

Pe motiv că deținătorii omit să întrețină în stare fitosanitară corespunzătoare terenurile deținute, buruienile, inclusiv ambrozia, se răspândesc și în spațiile publice din localități, astfel încât APL sunt nevoite să identifice resurse din bugetele proprii pentru a înlătura consecințele.

Finalmente, CALM consideră că proiectul nu poate continua în versiunea actuală procedura de adoptare și solicită revizuirea, reieșind din obiecțiile sus-menționate.

Cu respect,

Viorel FURDUI

Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM